

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél 30 kr.

A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatás vállalatjának és a szerkesztőnek fogadtatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A bizonytalan helyzet.

Zombor, 1898. május 16.

A válaszbán, melyet Őfelsége a delegációk elnökeinek üdvözlő beszédére adott, a két állam áldozatkészségére való hivatkozás azzal van indokolva, hogy a jelenlegi helyzet bizonyos mértékben bizonytalan. És a cerce alatt, melyet a válasz után Őfelsége a magyar delegátusokkal tartott, azt a fontos nyilatkozatot tette a király, hogy a most folyó amerikai-spanyol háború a legvilágosabb bizonyítéka annak, hogy a hadi készenlét terén semmit sem szabad mulasztani.

Nem szabad feltenni, hogy a királyi szavak többet akarnak jelenteni, mint amennyit mondanak. Bizonyos, hogy Őfelsége atyai gondoskodásának népei javáért jelezni kellett, hogy a készenlét folytonos ápolására van szükség és hogy a béke feltétlen biztosságának nem szabad bennünket annyira elbizakodottá tenni, hogy teljesen a gondviselésre bizzuk magunkat. A Kelet és az ügyek fejlődése a Balkán államaiban nem látszik fenyegetőnek, hanem bizonyos mértékben bizonytalanak és erre az állapotra akartak mutatni a királyi beszéd szavai. Nem ijeszteni akartak, hanem inteni, figyeztetni és kifelé is jelezni akarták, hogy az osztrák magyar politikát nem lehet megakadályozni ama kötelességek teljesítésében, melyeket a béke fenntartása érdekében elengedhetetleneknek tart.

A külügyminiszter exposéja, mely behatóbban foglalkozik a viszonyokkal, nem hagy fenn kétséget afelől, hogy mily értelemben kell venni a királyi választ. Veszély nincs, a béke sem közvetve, sem közvetlen nincs fenyegetve; de a helyzet olyan, mely azt a jelleget viseli magán, hogy óvatosság és előre való gondoskodás nagyon ajánlatos. A külügyminiszter exposéja békét lehel; alkalmas arra, hogy mindenhova megnyugvást vigyen és még a leghitlenebb kételkedőket is lefegyverezze, de az ügyek és körülmények fejlődését a keleten, amennyire ezt a magas politika megengedi, oly módon adja elő, amely az azzal való elégedetlenség érzelmét csak fáradságosan nyomja el.

A békeszövetség hangsúlyozása, mely Őfel-

sége válaszában nem fordult elő, az exposéban méltó módon megtörtént. A viszonyok körülírása és a helyzet ismertetése annak bizonyítékát szolgáltatja, hogy gróf Goluchowsky figyelmét az európai politikának egyetlen paránya sem kerüli ki és hogy a politikai szálak ekkor a majdnem beláthatatlan zavarában nyugodt és biztos kézzel intézkedik és hogy midőn a békét és rendet óvja, vigyázatát és figyelmét akkor is folytonosan azokra a pontokra irányozza, a honnan zavaroktól lehetne tartani.

A mig Goluchowsky Ausztria Magyarország külügyminisztere, a meglepetések politikája és a meglepethetőség veszedelme ki van zárva és ezért volt szükséges a király válaszában enyhén jelezni a helyzet bizonytalanságát. Nem szabad és nem lehet a nemzet áldozatkészségére hivatkozni, ha erre elegendő okok nincsenek. Ennek a politikai szükségességnek gróf Goluchowsky teljes tudatában van és ez volt az, a mit a királyi válasz és a külügyminiszter exposéja fejtegetéseikben irányzónak választott.

A szent István koronájának viselője iránt érzett végtelen szeretettel és nagybecsüléssel egyesül a monarchia külügyének vezetője iránt táplált feltétlen bizalom és az a monarchia mindkét államában bizonyos energiát kelt fel az erők nagyobb kifejtésére és adja meg azt a jóleső nyugalmat, mely csak a feltétlen biztosság érzésében keletkezhetik.

Vármegyei közgyűlés.

Több sürgős ügy letárgyalása végett rendkívüli közgyűlés válna szükségessé, ezen közgyűlés határnapjánul folyó évi május hó 23-ik napjának reggeli 9 órája tüzetelt ki. A közgyűlés tárgyai a következők:

1. A vallás- és közoktatástügyi miniszter leirata a báró Rudics-féle ösztöndíj-alapítvány tárgyában s ezzel összefüggésben a vármegye alispánjának előterjesztése.
2. Honvédelmi miniszteri intézkedés, mely szerint a törvényhatósági tisztviselők fiait a honvéd hadapródiskolákba, az állami hivatalnokok fiaival egyenlő kedvezményes tandíjak mellett vétetnek fel.
3. Kereskedelemügyi m. kir. miniszteri intézkedés az ó-becse-újvidéki titeli helyiérdekű vasut létesítéséhez adott vármegyei hozzájárulás érdemében hozott határozatnak jóváhagyása.

4. Kereskedelemügyi miniszteri rendelet a borellenőrző bizottság szervezeti szabályai és ügyrendjének megállapítása tárgyában.

5. Ung vármegye törvényhatóságának átirata az egyenes állami adót nem fizetők utadója érdemében alkotott szabályrendeletben, a községi és közigazgatási tisztviselőkre nézve megállapított utadomentességi kedvezménynek változatlan fenntartása iránt a kereskedelemügyi miniszter urhoz intézett felterjesztésnek hasonló felterjesztéssel való pártolása iránt.

6. Közigazgatási bizottságnak bemutatott határozata az inséges közúti munkákra kiutalványozott összegek tárgyában.

7. A vármegye közönsége által a honvéd főrealiskolánál és Ludovika-akadémiánál letesített alapítványi helyek az 1898-99-ik iskolai évben a soproni főrealiskolánál betöltendő egyikének betöltése iránti intézkedés.

8. Alispáni előterjesztés a betegápolási alapnak a megyei pótdóalapról nyújtott újabb 2500 frtnyi kölcsön tárgyában.

9. Alispáni előterjesztés Baranyai Béla tb. szolgabírónak a kihágási és erdei kihágási ügyekben való bíráskodással leendő megbízatása tárgyában.

10. Alispáni jelentés a községi (közűdöl) közutnak állapotáról.

11. Alispáni előterjesztés a szabadkai laktanya előtt építendő aszfaltjárda költségeire 322 frt 85 kr engedélyezése tárgyában.

12. Alispáni előterjesztés a vármegye székháza kertjében építendő emésztő-gödör építésére már engedélyezett összegben felül még szükségeslendő 636 frt 27 kr több költség engedélyezése iránt.

13. Alispáni előterjesztés a régi ada-zentai ut céljaira Antal András és társaitól elfoglalt területekért adandó kártalanítás tárgyában.

14. Alispáni előterjesztés a baja-zombor-újvidéki helyi-érdekű vasut részvénytársaság igazgatóságába a vármegye részéről 3 tagnak jelölése iránt.

15. A vármegyei közegészségügyi bizottság jelentése az Apatinban felállítandó II-ik gyógyszerház iránt.

16. A szegedi kereskedelmi és iparkamara átirata a jankováci ipartestület megalakítása tárgyában.

17. A vármegyei árvaszéki elnök jelentése Skultéy Ferencz árv. ülnök 4 heti szabadságidejének engedélyezése iránt.

18. A vármegye nyugdíjkezelő választmányának határozata özv. Maximovits Szilárdné özvegyi nyugdíj és gyermeknevelési járulékaik megállapítása tárgyában.

19. A vármegye nyugdíjkezelő választmányának határozata Beliczky Gyula volt vármegyei főpénztárnok nyugdíjának 1867. évtől való számítása tárgyában.

20. A vármegye nyugdíjkezelő választmány határozata Janotka József hivatalszolga nyugdíjazása tárgyában.

A „BÁCSKA” tárcája.

Enek a nyirfáról.

Hogyha nyirfát, hogyha nyirest látok:
Édes érzet, mi szívembe' kél.
Ismerőim elsőb ti valatok
A gyermekkor tündér fényinél.
Oh, a kedves, karcu, fehér nyirfák
Szívem búrját mindig dalra bírják!

Üdvözöllek, szülőföldem fája!
Úgy szeretem! Tudjátok-e mér?
Mert a lelkem hasonlít hozzája:
Magas, karcu s olyan hófehér.
Innen van, hogy rokonérzelemben,
Hogyha látom, megreszket a lelkem.

S még másért is szeretem én őtet,
Velem ő még másban is rokon:
Hol szép törzse s hajlós ági nőttek,
Ott születtem én, a homokon;
Hol ő termelt, én is ott születtem,
Az a hajnal ragyogott felettem.

S valamint a pásztor tavaszonta
Vesz a nyirből édes „nyirvizet“:
A költő is szintúgy vérit ontja,
Hogy a népek lenne élvezet,
A nyirfával rokonságot vallva,
Szíve vérit önti egy-egy dalba.

De a legfőbb, a mért őt szeretnem,
Őt kedvelnem kell mondhatlanul:
Mert lobogva ég, miként a lelkem,
S éppen olyan könnyen lángra gyul;
S mint a költő, mint a szívem lángja,
Ő kunyhóban világító fálya.

Hollósi István.

A GYÉMÁNTKÖSZÖRŰS.

R. Bonin H. regénye.

Fordította: Szöllösi Jenő.

(Folytatás.)

(9.)

Nyolcadik fejezet.

Már késő délutánra járt az idő, mikor Van Heeren kapitány és fekete kormányosa a propellerre ült, hogy falusi lakására jusson. Erről leszállva ismét kompa ülték, majd a nyári lak közelében ismét leszálltak, hogy keskeny bokroktól kísért ösvényen gyalog baladjanak tovább, mert a kapitány lakása még körülbelül tíz percuvi távolra feküdt a kanálisnál.

— A Donna Anna kitűnő teherbajó, kezdte a szót a kapitány.

— Egészen megfelel céljainknak, szolt szokott komolyságával a szercecsen.

Most egyenesen a kormányos szeme közé nézett volt a kapitány, de hirtelen le is vette róla szemét, mikor a szercecsen sokatmondó tekintetét viszonzni akarta.

— Nagy fába vágtuk a fejszénket, kezdé egy kis szűnet mulva a kapitány. Okosan, vigyázattal kell eljárunk; és kellő hidegvérrel.

— Az meglesz, kapitány.

— Nalad meg, azt tudom, Halim. De a másik nyolc matróz nagy akadály. Egy ártalmatlan segédemberem már van. Ugyazólva az utszélről szedtük fel; egyelőre a kertben foglalatokodik, amint azonban lehetséges, a hajóra kerül.

— Kitanult tengerész az az ember?

— Nem! mesterember; de erős és nem ostoba. Hamar kitaníthatod annyira, amit tőle megkövetelünk s amire beavatható; a többi reá nézve titok marad.

— Ugy lesz, kapitány.

— Valószínűleg már ma találkozol vele, vigyázz, hogy el ne ijesszed a hajószolgálatától. Bárcsak több ilyen megbízható matrózom volna.

— Bizony jó volna.

Ezalatt a kertajtóhoz értek. A szercecsen éles, mindent látó szemével észrevette a kisasszonyt egy előtte ismeretlen halvány férfi társaságában. Ben Halim szeme kitégült, villámokat lövelt, de csak egy pillanatra, a

másik percben már megint a régi nyugodt, komoly szercecsennek látszott.

Margit amint az érkezőket észrevette, elébük sietett s üdvözölte atyját; az előtte mélyen meghajló szercecsen iránt is szívélyesebb volt, mint máskor, hisz vendence nemsókára ezen — az ő szemében olyannyira kiállhatatlan — ember kezébe került.

Ben Halim a lugos felé nézett, ahol a gyémántkőszőrüs állott.

A kapitány a gyémántkőszőrüst magához intette:

— Sievers barátom, szolt a közeledőhöz, ez itt kormányosunk, Ben Halim, igazi afrikai; dacára csizma-fekete bőrének, kitűnő tengerész és búsgeges, jó szíve van, mely a fehérek közt is ritkítja párját. Kössön vele barátságot, valódi hajós barátságot! ő lesz az ön oktató mestere.

A gyémántkőszőrüs kezét nyújtotta, melyet a szercecsen jól megszorított s megrázott, amellet csak futólag nézett az idegen arcába.

— Uj otthonában, a szeles, viharos tengeren majd összeszokunk, ragyogtatta fehér fogait a néger.

Most a házba tértek; a kapitánynak külön irodája volt, itt fogadta a hajósokat, az üzleteket itt kötötte. Sievers Pált is magával hívta, mig Margit szobájába sietett. A három férfi nehez tölgyfaszekében egy óriási, nyersából készült asztal mellett foglalt helyet. A szoba egyik sarkában palackokkal megrakott szekrény, a másikon egy pipatartó, több sor tarka, mázos, kisfejtű pipával, amilyenekből az öreg hollandi szeret színi. A kapitány egy tveg valódi jamaikait vett elő s mindeuk poharába töltött.

A fekete egy hajtásra kitrítette poharát s aztán ráféktette tenyerét:

— Ez az én porcióm, ennél többet soha! nem birom el, szolt határozottan a néger.

— Természetes, nevetett Van Heeren. Benced afrikai forráság dul, nincs rá szűkséged. De bentünk, ugy-e, Sievers barátom, a mi értünkben hollandi kanális viz folyik s azt jó egy kicsit kevergetni. — Micsoda! ön meg irtózik a szesztől? csodálkozék a kapitány, látván, hogy a gyémántvágó hozzá se nyul a pohárhoz.

— Kapitány uram, nevetett fejét csóválva Sievers, a rumot csak fekete kávéval iszom.

107. Sándor község képviselőtestületének határozata a községi pénztárnok évi fizetésének felemelése tárgyában.
108. Kerynya község képviselőtestületének határozata két tanító, illetve tanítónő jutalmazása tárgyában.
109. Kerynya község képviselőtestületének határozata az ez évben tartott nemzeti ünnep emlékére az iskolás gyermekeknek emlékéremmel való ellátása s az ebből felmerült költség fedezése tárgyában.
110. Bács-Szent-Tamás község képviselőtestületének határozata a községi kertész kérelme tárgyában.
111. Bács-Novoszele község képviselőtestületének határozata az előfogatósok díjainak mikénti fedezése tárgyában.
112. Pacsér község képviselőtestületének határozata a Kovács Mihály volt községi irnok segélyezése tárgyában.
113. Felső-Kovil község szabályrendelete egy irnoki állás rendszeresítése tárgyában.
114. Zenta város képviselőtestületének határozata az előfogatósok díjainak felemelése tárgyában.
115. Cserevenka község képviselőtestületének határozata a kisdudnevelési egylet segélyezése tárgyában.
116. Bács-Szent-Tamás község szabályrendelete egy irnoki állás rendszeresítése tárgyában.
117. O-Becse község képviselőtestületének határozata a községi falkola bekerítése folyton előállott költség kiutalványozása tárgyában.
118. Mohol község képviselőtestületének határozata a községi 4 esküdti dragsági pótlékainak tárgyában.
119. Lok község képviselőtestületének határozata a g. k. egyház kántori teendőikkel megbízott egyéni javadalmazása tárgyában.
120. O-Palanka község képviselőtestületének határozata a községi jegyző lakbéré tárgyában.
121. O-Palanka község képviselőtestületének határozata a szegények segélyezése tárgyában.
122. O-Palanka község képviselőtestületének határozata a község részére a törvények beszerzése tárgyában.
123. Csurog község képviselőtestületének határozata a községi előjárók fizetéseinek felemelése tárgyában.
124. Bács-Földvár község képviselőtestületének néhai Sztratiromirovits György árva segélyezése tárgyában hozott határozata s az ellen Pajdak Teodor által beadott felbontás.
125. Zenta város képviselőtestületének határozata az 1898-ik évre szállított irodaszerek kifizetése tárgyában.
126. Ugyanannak határozata a városi házépítész által kezelt alapok rendezése, a kaszárnya-alap elszámolása és a város háztartási viszonyainak rendezése tárgyában.
127. Ugyanannak határozata a városi tűzoltó-alapra valamint a városi szegény- és árvaház-alapra leteendő összegek tárgyában.
128. Gyulafalva község képviselőtestületének határozata egy rövid lejáratú 400 frtos kölcsön felvétele iránt.
129. Farkas Sándor plávnai községi jegyző nyugdíjaztatása.
130. Özvegy Zányi Károlyné született Vighárt Anna nyugdíjban leendő részvételének.
131. Járek község behajthatlan követeléseinek leírása iránti határozata.
132. Doroszló község behajthatlan követeléseinek leírása iránti határozata.
133. Felső-Szent-Iván község behajthatlan követeléseinek leírása iránti határozata.
134. Kuczura község behajthatlan követeléseinek leírása iránti határozata.
135. Bogojeva község behajthatlan követeléseinek leírása iránti határozata.
136. Veprovác község behajthatlan követeléseinek leírása iránti határozata.
137. Nikolits Tácsa volt községi pénztárnok követelésének megállapítása tárgyában benyújtott kérvénye.
138. Csonopla községben behajthatlan 9 frt 67 $\frac{1}{2}$ kr közmunka váltásdíj leírása iránti képviselőtestületi határozat.
139. Kis-Hegyes község képviselőtestületének határozata Oravecz Ignácnak kérvénye tárgyában az uradalmi legelő váltásdíj végrehajtási zalogjog törlése iránt és ezen határozat ellen Gergely János és Kriszthaber Adolf kis-hegyesi lakosok felelőzése.
140. Ugyanannak határozata Molnár Ruff örökösének az urbéri tartozásunk tárgyában és ez ellen Gergely János és Kriszthaber Adolf kis-hegyesi lakosok felelőzése.
141. Bezdán község 1894. évi, Szántova, Szilbás 1895. évi, Uj-Futtak, Bács, Mélykut, Kiszács, Kis-Hegyes, Gyulafalva, Mosorin 1896. évi közpénztári számadásai.
142. O és Uj-Soóvé 1889/90. évi katonai beszállásolási alap, B-Martonos 1894. évi Rudolf-öztöndíj- és szegényalap, 1895. évi regale-kártalanítási és árvédelmi alap, Bezdán község 1895., 1896. évi kórházalap számadásai.
143. Szilbás község 1895. évi, Gyulafalva község 1898. évi pótköltségvetése.
144. Parabut és Mélykut községek 1897. évi gyám-pénztári számadásai.

Bogója a paedagogiai kiránduláson.

Mélyen tisztelt szerkesztő ur!

Azt nem tudom, hogy uraságod milyen véleményben van a néptanító-köri vandortársulat megtartásának fontosságáról, de arra emlékszem, hogy közoktatásügyünk megboldogult Csáky grófja olyan formán monologizált róla, hogy ha Budapestnek akarnak öszegyülni, rendőrökkel kergetteket szét őket s hogy erre még se legyen szükség, a napi- és fuvardíjakat beszüntette. Arra meg talán uraságod is emlékeznél, hogy a feukölt gondolkodású Wlassics meg a megrekedt tanítói napi- és fuvardíjakat folyósította, a munkatársainak titulált tanítószághoz pedig kiáltványt bocsátott, mely szerint a tanítói tanácskozmány többé nem Csáky számlája, hanem igen is „a néptanítók értekezlete az igazi felsőház“ és felhívja a tanítószághoz az iránt, hogy egyesüljön s az ülésekben mint szakértők vitassák meg az iskola körébe vágó fontosabb tanügyi eseteket, hogy teremtesék meg a tanügyi közvélemény, melyből orvosilag merithesse majd korszakalkotó reformjait.

Ezekből folyólag jutottunk mi bogojai népesze-közörszűnsei is azon kellemes helyzetbe, hogy f. hó 11-én hajnalban világra indulhatunk, miként a miskei malac, hogy eljutván Bodrog-Monostorra: tanítsunk és tanítva

tanítsunk. Félreértések kikerülése szempontjából megjegyzem itt, hogy kocsin és nem biciklin mentünk, mert nem akartuk utunkban magunkat azon kalamitásnak kiténni Kupuszinán, ami egy zombori biciklistát ért Doroszlón átrándultában, hol egy fiú lélekszakadva szaladt befelé előle s az utcájában kiáltja a bátyjának: „Pista! Gyere ki hamar! Megbolondult a közsőrüs; fölült a kerekére!“

A hosszú utban nagyobb baj és kellemetlenség nem ért bennünket, csak Kupuszinán, míg a községhez előtt kocsinunk megittatta lovait, bennünket, a kocsin ülő — tétéleinkről beszélgető — békés utasokat a községi rendőrség, mint gyanus cucilista izgatokat le akart tartóztatni s minden tiltakozásunk kárba vész, ha szerencsénkre nem jönnek: Nagy János helybeli ismerős kollégánk és Zsufa Károly közs. aljegyző jó barátaink, kik aztán tanítói személyazonosságunkat igazolták. Különböben úgy jártunk volna meutén, mint Bánffy és társai, kiket a „Kakas Márton“ veszedelmes izgatók címén erőszakosan lefényképeztetett. — Az utazás fáradsalmi és a kiállott izgatottság után, jól esett fél órán át Milassy Elek b. monostori tanítónak a 3 osztály számána köréből a magyarul felelő sokác tanulókkal megejtett gyakorlati tanítását végig élvezni.

Hasonló élvezetet nyújtott az apatini polgári isk. és bezdáni, cservenkai tantestületek által behatóan tárgyalt — „Mennyiben hátrányos a tánciskola a tanulók nevelésére?“ című — tétel, melyben a kifejtett elvek és határozati javaslatok egybevetve elfogadattak. Ezekből álljanak itt mutatóul a következő emlékezetből vett szemelvények: Testi nevelés szempontjából, mint a torna kiegészítő része igenis a nevelés szolgálatában áll a tánc is, amennyiben illedelmes magatartást, ügyes testmozgást, társalgási modort kell a tánc közben elsajátítani, de ami a tánciskolát illeti, a diák féle maradjon csak otthon a könyvek társaságában. Továbbá csak az anyák felügyelete alatt s nem kétes existenciák által, nem kocsimákban, nem este tartott tánciskolák engedélyeztessenek, melyekből is a fényűzés kizárt legyen.

A „tanító bírói mérlege“ hangzatos című tételnél szép munkákat hallottunk a jutalmazás és büntetés köréből az apatini, bresztováci, prigleviczei és nagy-bezdáni tantestületektől, mely alatt sűrűn hangzottak el parlamentáris, józú közbeszólások, melyekre az elnöki rendutasítás csak végül jött azon famosus formában, hogy: Kérem M. G. közbeszóló ur, tessék hát most a tárgyhoz hozzászólni! Az így kompromittálási szándékolt jövedvű közbeszóló erre azzal reponzál, hogy — ugymond — amit akartam mondani, azt már megtettem közbeszóló megjegyzések alakjában, de ha beszélnem muszáj, hát az az észrevételem még, hogy egy pofon a maga idejében többet ér, mint az a csodabogárhoz hasonló „Tanító bírói mérlege“ és a róla N. N. által sok drb papírra irt egyveleg. — Ez aztán körül-belül határozata is emeltetett, a minthogy dukál is, mert bár ki mit mond, csak igaz marad, hogy „azok, kik gyermekkorukban nem szokják meg magukat a tanító tekintélyének föltételeit és minden okfirkezés nélkül alávetni, később, mint fölútoke az Isten és hatóságok tekintélyének sem fognak engedni.“

Talán csak Magyarországon van az az emberből majmot csináló bírói felfogás, hogy a tanító nevelőnek apai büntető jogát tagadják s tisztán nevelői viszonyát jogi szempontból nézik, míg Poroszországban péld. „a tanítói megfenyítés bírói eljárás tárgyát csak akkor képezheti, ha a tanítvány egészségét vagy életét veszélyezteti. Vér aláfutások, kék foltok vagy hurkák azonban nem olyan sértések, miután az érzékeny büntetés — melyre pedig a tanítónak joga van — szükségképpen mindig ilyen következzésekkel jár.“ (Porosz döntvény.)

Aztán a következő című tételre került a sor: „Tekintve a szocializmus rohamos terjedését, milyen szerep jut itt a népiszkolának?“ Kidalogozták a b bombosi, monostori és karavukovai tantestületek, melyek fölolvassza nemcsak élénk közbeszóló megjegyzéseket provokált, hanem a cucilismust fejtegetve meg az elnöki székről jövő előadási jog megvonását is — a közpéso — vonta magára.

De erre már aztán a kurucvért ellenék is föllátozt és nem kérte, de követelte a tétel további előadását, mert — ugymond — azt nem lehet túrni a szabadság e klasszikus hazájában, hogy a szabadság szerető szabad tanítók köri értekezletén valamely tantestületi előadó ne olvashassa föl elkészített dolgozatát akár tetszik, akár nem a pódium körül; tessék hozzászólni és leszedni róla a szentelt vizet akkor, midőn rákerül a sor a hozzászólásszerű bíralatra, de a sajtó- és szószabadság elfojtásának e sajátságos megnyilatkozását el nem nézhetjük. Majd aztán körünk Fömolnárja irigylendő flegmatikus és méltóságteljes hozzászólása után szétfoszlott a klotúr és a fölolvassás megtörtént.

A dolgozatok felett aztán a tömeges hozzászólás folytán igen érdelemes vita fejlődött. A sokból a következőkre emléksznék: Körünk Fömolnárja megemlékszik az első munkálatról, rövid méltatás után hiányosnak mondja, majd átnegy a 3. munkálatra, mely ugyanazon állásponton van, de amannak hiányait a tételnek teljes megfjétésevel kiegészíti, melyért jegyzőkönyvi közönetet hoz javaslatba.

Majd körünk Szarazmolnárja kért szót s „Bogója és Vidéke“ renumeja érdekében körülbelül a következőket mondotta: Hogy az előttem szóló igen tisztelt kolléga urral ellenkező nézetben vagyok a jelen esetben, azt annak dacára is ki kell mondanom, hogy rokoni kötelék fűz hozzá: a mennyiben ő is Molnár én is Molnár vagyok. A 3. dolgozatról elhangzott dicsérethez csak annyiban járlok hozzá, hogy mint fogalmazvány szép volt. De a mit a tételhez szölvé, meggyőzés nélkül, virágos nyelvezeten, hosszú lére eresztve iparkodott elmondani, azt az első dolgozat mind megmondta egyszerűen és világosan azzal, hogy a tanító a cucilismus ellen az iskolában a szokott lelkiismeretes és hazafias nevelőoktatásnál többet nem tehet.

A 3. munkálat bennem azt a benyomást tette, mintha a tanítószághoz eddig nem felelt volna meg a reá váró hazafias kötelezősége s mintegy e mulasztás követeleményeként lépett volna föl a cucilismus és ha az ajánlotta módon járunk el, reklamszerűleg elmondhatjuk: „nincs többé cucilismus!“ Erre pedig még Czeizszabaiszel is azt mondaná: „Higyen el ű!“ Hát kérem, én ezen vádszerű kirándulás ellen itt ünnepélyesen tiltakozom. A tanítószághoz képzelt mulasztása nem szűlte a cucilismus s azzal a képzelt új módszerrel meg sem is szűntethető

az. Sokkal jogosabb vád érhetné a cucilismus terjedése körül az ugynevezett felsőbb köröket, kik viselkedésükkel azt látszanak igazolni, hogy a vallás és törvények tisztelete csak parasztnak való. E felsőbb körök tehetnének a cucilismus érdekében az által is, hogy önmagukon kezdenék el a javítást a vallásosság, a törvénytisztelet és igazságosság gyakorlásával.

Majd az első dolgozat írója mondta el nézeteit, a melyek a kidolgozásnál vezették s a tárgynál maradni kényszerítették, és azzal az óhajjal végzé szavait, hogy máskor precisebben legyenek a kitűzendő tétélek körvonalozva.

Következett Fömolnárunk azon indítványa, hogy oszljék egyesítettünk szakokra a nélkül, hogy a területi szellem meglazítottuk; erre szükség van azért, hogy a területi üléseken minden szak az ötét érdeklő tétélekkel foglalkozhaték; a centralizáció meg abban kulminálna, hogy a nagy gyűléseken egyetemlegesen jelenének azért meg s kitűzendő tétéleinket itt közösen tárgyalnánk. Ez rendkívüli nagy vitát keltett, de végre is elfogadtattak.

Végül következett Szarazmolnárunk azon indítványa, hogy a központi választmányt keressük meg az iránt, hogy az a megyei hatóságot kérje meg, hogy szabályrendeletet készítsen „a tanító és iskolának a brutalitásokkal szemben való megvédése tárgyában“ — elfogadtattak. Azon indítványa pedig: mondja ki körünk, hogy minden területbeli tanítótól elvárja, hogy hazafias kötelezőségének tartja nem magyar hangzású nevet megmagyarosítani — ezen indítvány sajnos, elvetett. Erre már Hazafy Veray azt mondaná: „Bamba nyugalom az torkomon!“ Én nem mondom rá egyebet: „Fogadják részvételm!“

Bogója, 1898. máj. 14.

Gábory Károly.

Ujdonságok.

Személyi hir. Kovács Pál, Zenta város országgyűlési képviselője a pünkösdünnepet — mint érteztünk — családjával együtt Zentán fogja eltölteni.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Bieber Gyula pénzügyi segédtitkár, bacsikai földinket, a zombori pénzügyigazgatóság volt tisztviselőjét és lapunk egykori munkatársát miniszteri segédtitkárrá nevezte ki, a minisztertanács pedig a közigazgatási bírósághoz tanácsjegyzőnek osztotta be.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter dr. Tatics Péter, zombori gyakorló ügyvédet, fiatalságunk egyik kedvelt alakját a budapesti büntető törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

Kinevezés. Okolicsnyai Gyula, zombori pénzügyi segédtitkár pénzügyi titkárrá nevezett ki.

Kinevezés. Frankl Bódog a szabadkai földművelési iskolához szaktanárrá nevezett ki.

Kinevezés. A földmívelésügyi m. kir. miniszter Székely Jenő gazdasági gyakorlatnokot az adai földmívelésiskolához tanárrá nevezte ki.

Áthelyezés. Vengrinovics Ede adótitkár Bajáról Kassára, Bartha Géza szentendrei adótitkár pedig Bajára helyezte át a pénzügyminiszter.

A kalocsai érsek Szabadkán. Császká György kalocsai érsek folyó évi május hó 18-án délután 6 órakor érkezik Szabadkára a bérmlás szentségeinek kiszolgáltatása végett. A városi hatóság az ünnepélyes fogadtatásra megtette a szükséges lépéseket.

Jászai Mari Szabadkán. Jászai Mari, a nagy tragika Somogyi Mór zongoraművész és Somogyi opera énekesnő társaságában a legközelebbi napokban Szabadkára utazik s fellép a rendezendő művészestélyen.

Siskovits Tamás végrendelete. Általános érdeklődéssel leste és várta mindenki, hogy az elhunyt Siskovits Tamás miképen rendelkezett örösi vagyonáról. A végrendeletet immár meghirdették. Annak nevezetesebb intézkedési a következők:

Az egész hagyatékna hasonlólevője özv. Vojnits Lukácsné szűl. Szemző Jozefa. A hasonlólevet megszüntetve után Gödre és a hozzátartozó birtokokból különböző alapítványok lesznek, a melyekből tanulók és tanítók kapnak ösztöndíjakat. Az ösztöndíjakra csakis Baranya megyei kifogástalan magaviseletű, kitűnő előmenetelű magyar ajku, vagy oly idegen ajku tanulók tarthatnak igényt, kik a magyar nyelvben előmenetelt tanusítanak. Alapítandók lesznek még ösztöndíjak a felsőbb tanintézetek részére, melyek közé a Ludovika is tartozik. A mennyiben pedig önálló magyar hadsereg állítatnék fel, ennek tisztképző tanintézete részestül az ösztöndíjban, végül saját rokoni köztül való tanuló részére, a mennyiben Magyarországon végzik tanulmányaikat.

A somogyi birtokokat a rokonnak hagyományozta: Ilka, Etelka és Zsuzsa nővérei, tartoznak azonban özv. Vojnits Lukácsné Szemző Jozefa részére személyenként minden évben 1000 frtot fizetni.

A szabadkai és verusityi pusztá és az almási földek nagyrészét Vojnits István kapja hasonlóleveti joggal, mely azonban tulajdonjoggá változik, ha Vojnits Istvánnak fia leszármazói lesznek. Ellenkező esetben alapítvány lesz. Körülbelül 150 láné almási föld Széchenyi Tamás főszolgabíróra maradt. A gödrei tisztartó fizetését minden járulékaival élethossziglan nyugdíj gyanánt kapja. Megbíztotta, dr. Radics Elek kap évi 900 frtot, ha pedig akár ezzel be nem érné, akár állását mással cserélné fel, egyszer és mindenkorra 6000 frt végkielégítést kap.

A baranyai ősi birtok, mely 1300 holdból áll, senki által el nem idegeníthető és mint almási és gödrei Siskovits Tamás feut már jelzett kegyeletes alapítványából egy kápolna is emelendő, melynek évi fenntartási költségei 2500 frtra vannak praelimnálva. Ezen kápolnában szolgálatandó a szegymise az elhunyt. Minden ilyen mise alkalmával a gyásymise között 50 frt értékű magyar iskolás könyvek elosztandók széjjel. 5000 frtos alapítvány van téve az elhunyt Siskovits Tamás sásdi választó kerület részére is. A végrendelet 1891-éven kelt és 5 tanu előttemezte, névszerint Szilágyi Dező, a képviselőház jelenlegi elnöke, Fejér Miklós, Táray Andor, Miklós Gyula és Koczkar Zsigmond. A végrendelet 4 egyenlő példányban lett kiállítva.

Névmagyarosítás. Spitzer Ignác, bacs-almási néptanító vezetéknevét helygyminiszteri engedéllyel „Sipos“-ra magyarosította.

Tipikus alakja ez a faluknak: valóságos zseni kép. Csupa fül és szem. És ha még hozzágondoljuk azt is, hogy „hivatalos egyéniség,” a ki minden csinált-bírája tudja a községnek, a ki a vállain annyi titkát hordja a kurta víganóju falusi menyecskeknek, mint egy „Atlasz,” a kinek pedig az egész világ a vállait terhelte: hát elégünk áll egy nagy hatalom.

Hanem azért ez a „nagy hatalom” egy igazi „lábas-jóság” a faluláznak. Az utolsó irnoktól az első jegyzőig mindenki parancsol neki és ő híven teljesíti a parancsokat, mintha mindig a „moszkó” állana a háta mögött kancsukával.

Legfőbb erénye: a titoktartás, legszebb szokása: az ivás. És a titoktartásban olyan, mint a bír: hallgat . . . De ha rézdobot a nyakába akasztják, kibeszéli még azt is, a mit nem kellene.

Ezért haragszanak rá a kackiás menyecskek nagyon. Jobb szeretnék, ha nem avatkozna a „titkos belügyekbe.” Ha osztán egy-egy elárult titokért néha a szája útneke, még meg is köszöni. Azt tartja, hogy: „ajándék lónak ne nézd a fogát.”

Mert ajándéknak mindent elfogad, még a pofont is, ha bankóval puhára kibélelt maroktól származik.

Már az ivásban kissé óvatosabb.

Ott azt tartja: „lassan járj, tovább érsz.” Azért is kezdetben csak „klázlival” hajtogat, de ha már megered a bánata-buja, a pintet is lenyeli üvegestől együtt. Tág ilyenkor a garat a torkában, mely a pokol a gyomrában.

De hát ki venné ezt rossz néven a falu „szájától”? Hogyan tudna ő annyit kelepelni, ha nem kenne meg egy kis „homoki nektárral” az ajkát. Hisz a kocsis keréke is csak akkor forog sebesen, ha a hajt csurog le a tengelyéről . . .

Ilyenkor aztán ne avatkozzék senki-fia a „hivatalos dolgába,” mert hozzávágja az „operenciás tengert,” a melyen ő egyszer a sarkában esónaközött keresztül, mikor még kard, azaz, hogy pangánét verte a combját, hogy eljuthasson a tündérországba: Juliskáéhoz.

És oly szépen, oly édesen tud az operenciás tengerről, meg a tündérek aranyhajja királynejáról mesélni, hogy a „gyülekezetnek” csak úgy csurog a nyála utána, mintha mézes kásával tömte volna tele a száját. És oly sokáig, annyit tud az operenciás tengerről meg a világ végéről mesélni egy ülő helyben, hogy a husz éves legénykéből öszülő vén ember lesz, mire végére jut a mondókájának.

Egy ilyenfajta falusi kisbíróról jut eszembe a következő kis történet.

Egyszer, jó régen, a mikor még nem a világ legszebb katonája: huszár, hanem a világ „legkeletlenebb” tisztviselője: finne voltam, valami ügyes-bajos hivatalos dologban B . . . k községbe is vitt az utam. Össze csavarodott már az idő, mert vígan folyt a szüret meg a kukorica-törés mindenütt.

A legények, lányok ajkairól úgy dőlt a szép nótá az Isten szabad ege alatt, hogy a templom tornya is megrezdült belé.

Eppen akkor értem a falubázára, mikor a kisbíró porgette a dobot is meg a nyelvét is. „Tudtára adatik mindenkinek, hogy a bora után a zakéjót (accis), a kukoricája után meg a kiráji adóját azonnal rögvést befizesse, mert különben elviszik a cók-mókját borostól kukoricástul együtt „egrekucióba.” Már itt is vannak érte, monda tovább magyarázólag és nagyobb nyomatké kedveért az egész öklével felém mutatott, mintegy jelezve, hogy én vagyok az, a ki mindezekért eljöttem, hogy a hátamon elvigyem a kinestárbá.

En a jegyzőre, a jegyző meg rám nézett és mind a ketten jót neveltünk a markunkba Péter bácsi ezen kitűnő ötletén. Mikor pedig a „hivataloskodásnak” vége volt, meg is dícsértük őt, sőt cifra parolát is esaptunk a markába.

Ez nagyon tetszett neki. Szinte látszott az arcán, hogy ég az örömtől.

Egy jó óra múlva megint hallottam a dobot pörögni. Kiálttam az ajtó elé, hogy Szajkó Péter batya esengő hangjában és „akademikus előadásában” még egyszer gyönyörködhessem.

Szólt pedig, jól kikent bajusza alól, nagy elokvenciával az ige most ekképen:

— Pediglen adatik tudtára az egész kössigbeli lakosságnak: embörnek asszonyinak egyarántalán, hogy a zöreg Tótiné földje délután 3 órakor ellicsitolódik; más föl is van akasztva az kössigházánál. —

Itt egy kissé megpihent, hogy „szuszt” vegyen magába, én bennem meg elhült a vér, mert akármily éles szemekkel vizsgáltam is a községházat, semmiféle akasztási jelre sem bukkantattam. Csak később tudtam meg, hogy se az öreg Tótiné, se a földje nincs még fölakasztva, hanem csak az „árverési hirdetmény” függ a fekete táblán.

Az öreg pedig, mikor a napsugaras őszi levegőből egy esomót már magába szitt így folytatta:

— Két fertál híján akkurátosan három fertáj. (t. i. a föld). A ki mög akarja vönni, gyűjön be a jegyző urhoz, „istenciat” csinátatnyi. Drum . . . drum . . . drum . . .

De már most el nem bírtuk, hogy a jegyzővel együtt hangos kacajra ne fakadjunk. Szinte a könyünk is kicsordult a szemünkől. Az öreg ezt észrevette és kissé röstelkedett. Mi csakhamar megvizsgáltuk mondván:

— Nagyon szépen, nagyon sallagosan mondta ki keed a szót, Péter batya, most is. Térjen be érte a nagy-koresmába és igyék meg a kontonkra egy liter „buckást.”

Az öreg felhuzta először a jobbik vállát, aztán a bal, mintha azt akarta volna mondani: „Nem szeretek az urakkal egy tából cseresnyét enni.” De csakhamar meggondolta magát és röviden így szólott:

— Köszönöm . . . a bion jó lösz . . .

Katonásan szalutált, egyet fordult a sarkán és ment, mint a szélvész.

Bekefentett biz' ő egész délután annyi litert az „ujból,” hogy hordóban is nehéz lett volna elvinni. Mikor pedig már az öt újját is tiznek látta, eszébe jutott a felesége, a ki csinos, fiatal menyecske volt, akár leányiak is beillett volna. Csak egy kicsit kikapós volt. Mert hát az öreg „másodsor virágzott.”

Lótenyésztési jutalomdíj-osztás. A Bács-Bodrogh vármegyei gazdasági egyesület folyó 1898. évi június hó 12-én Bács Kulán lótenyésztési jutalomdíj-osztást rendez, a melyhez az egyesület minden tagját és a lótenyésztés ügye iránt melegen érdeklődő nagyközönséget is tisztelettel meghívja. Pályázhat minden Bács-Bodrogh vármegyei, Baja, Szabadka, Zombor és Újvidék városi tenyésztő, ha helyegtelen hatósági bizonyítvánnyal igazolja, hogy az egy évnel fiatalabb csikóval bemutatott anyakancza a csikó születése előtt már sajátja volt, illetőleg hogy az elővezetett 3 éves kancacsikó, 1—2 éves ménesikó és mén ellésidőjében birtokában volt kancától származik és általa neveltetett. Az elővezetett lovak megbírlását, valamint az odaítelt díjak kiosztását a gazdasági egyesület lótenyésztés-bizottsága eszközli. A pályázók kötelesek a kijelölt nap reggeli 7 órájáig lovaikkal a helyszínen megjelenni és a hatósági bizonyítványt bemutatni. A lovak összeírása után utólagosan jelentkezők a pályázathoz nem vehetnek részt. A bírlást és a díjak kiosztása az összeírás után történik. A díjak pénzbeliek és oklevelek. A tehetősebb tenyésztő csak oklevél-kittüntetésre számíthat. Díjak. I. Sikertült szópós vagy egy évesnél fiatalabb csikóval bemutatott anyakancák számára, melyek jól ápolt, erőteljes állapotban vannak és a jó tenyész-kancák kellekeivel bírnak: 1. díj 100 korona, 2. díj 60 korona, 3. díj 50 korona, 4. díj 30 korona, 5. díj 20 korona, 6. díj 10 korona, 7. díj 10 korona. II. Három éves kancacsikók számára, melyek kitűnő tenyész-képességet ígérnek: 1. díj 60 korona, 2. díj 40 korona, 3. díj 20 korona, 4. díj 10 korona. III. Egy és két éves kancacsikók számára: 1. díj 40 korona, 2. díj 30 korona, 3. díj 10 korona, 4. díj 10 korona, 5. díj 10 korona. IV. Egy és két éves ménesikók számára: 1. díj 30 korona, 2. díj 10 korona, 3. díj 10 korona. V. Három évesnél idősebb ménék számára: 1. díj 30 korona, 2. díj 10 korona. Kelt Zomborban, 1898. évi május hó 8-án. Latinovits Pál, elnök.

Valasztás. Piroson községi irnokká Bohunek Jenő választott meg.

Névmagyarosítás. A belügyminiszter Dr. Neubach Lipót madarasi közs. orvos vezetéknevének Madarászra, és Putz Gusztáv b. földvári lakos vezetéknevének Pető-re kért átváltoztatását megengedte.

III. oszt. keresetadó. Zombor sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy az 1896—98. évi időszakra alakított adókövető bizottság elnökének közlése szerint a folyó évben az 1883. évi 44. t. c. 11. §. a) pontja értelmében megadózataudó foglalkozásokat és üzleteket érdeklő III. oszt. kereseti adónak tárgyalása céljából a zombori egyesadókivető bizottságnak működése határidejűl f. évi május 23., 24., 25. és 26-án délelőtti 9 órára kitűzetett. Midőn ezen intézkedésről az érdekeltek, ha netán a kivető bizottság előtt jelentkezni akarnának, jelen hirdetmény által értesítettnek, egyben tudomásukra hozatik, hogy a kivető bizottság tárgyalásait a városház tanácstermében fogja megtartani.

Tíz éves életmentő. O-Beeséről írják: Szép jelét adta az önfeláldozásnak egy 10 éves fiú. Szerdán délután a Gäbel-féle téglá egétnél történt, hogy az alig másfél éves kis Ferkó gyerek bátyjával játszadozott, a mikor a kis fiú a káva nélküli kutba zubant. A kis Ferkó bátyja látva öcsesét a kutba esni, oda ugrott, a vödörbe kapaszkodott és villám gyorsan erőszakodott le a kutba. Odalent megragadta öcsesét és a zajra oda futott téglá munkások kihúzták a bátor életmentőt a kis öcsesével együtt, a kiknek az ijedségen és korai fűrdőn kívül egyéb bajuk nem történt.

Az inségesek javára. Palánkán pünkösdkor három ottani egyesület együttesen nagyobb ünnepélyt rendez az inségesek felségelyezésére, mely ünnepélyen a pétervárdi cs. és kir. katonai zenekar fog hangversenyezni. Remélhető és kívánatos, hogy a jótékony cél érdekében ez ünnepélyen Palánka és környékének arra hivatott közönsége teljes számban meg fog jelenni, hogy így a szegények támogatására minél nagyobb pénzüsszeg folyjék be.

Az új adó bérbeadás. Zombor szab. kir. város tanácsa közhírré teszi, miszerint a város tulajdonát képező ásvány, gyógyforrás és gyártott vizek (szikvíz és pezsgő) után fizetendő fogyasztási adó 1898. évi július hó 1-től 1900. évi december hó 31-ig 1898. évi május hó 21-én délután 4 órakor a városbáza tanács-termében tartandó írásbelivel kapcsolatos szóbeli nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni; az írásbeli zárt ajánlatok az árverést megelőzőleg az árverés megtartásával megbízott különdíjosság elnöke dr. Geringer Pal tanácsnokhoz nyújtandók be. A zárt ajánlatokhoz 10% készpénzben vagy övadékképes értékpapirokban csatolandó, a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverezni kívánók által ugyanily összeg teendő le. A részletes árverési feltételek a számvétségelnél betekintethők.

Munkát kereső aratók. Krusevlyáról írják: Van Krusevlya községben 20 pár olyan jóra való aratómunkás, ki a törvényes formák betartása mellett méltányos feltételek alapján a folyó évi aratásra szerződni hajlandók; hogy nem szocialisták, illetve hogy szerződésük nem lesznek, egész jóhiszeműleg tudatják a még aratókkal nem bíró gazdákkal azon körülményt is, hogy ingatlan vagyonukat lekötöni hajlandók, mely utóbbi körülményre azonban még a szükség látszata sem forog fenn.

Tíz Kis-Hegyesen. Eddig ismeretlen okból kigyult Kókai Mihály kis-hegyesi lakos háza a napokban. A tűz az egész épületet elhamvasztotta. A gyors tűzoltói segély meggátolta a tűz tovatérését, dacára annak, hogy már a szomszédos Petrás János féle ház, valamint a kovács műhely is tüzet fogott, de ezt még idejében eloltották. Az önk. tűzoltók jó kiképzésének és bátor önfeláldozásának köszönhető, hogy a község a fenyegető vesztől megmenekült.

A kutban lelta a halálát. O-Sztaparon f. hó 10-én özvegy Bojanics Mária 80 éves öreg asszony epileptikus rohamai alatt a kutba ugrott; mire kihúzták, már halva volt.

Meglepő testvérét. Popadies Tósa felső-kovili halászegeye e hó 10-én meglátogatta nővérét Damjanovics Szilvánt Újvidéken s egy pár napig nála időzött. Egy napon nővére rövid időre eltávozott a háztól s Popadiesot magányosan hagyta a háznál, ki ezt az alkalmat felhasználta arra, hogy egy álkulcsal felzárja a szekrényt s abból 34 frt 80 kr készpénzt és 3 drb aranygyűrűt ellopjon, azonban feljelentés folytán Zimonyban elfogattott.

Előléptetések. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a Bács-Bodrogh vármegyei m. kir. államépítészeti hivatalnál Kohut Henrik és Kende Ignác kir. mérnököket a IX. fizetési osztály I-ső fokozatába; Handler Jakab és Pálffy Dezső kir. mérnököket pedig a IX. fizetési osztály II-ik fokozatába léptette elő.

Istenítisztelet. Az ág. evang. híveknek tudomásul adatik, hogy f. hó 30-án, azaz pünkösöd másodnapján az e célra kibérelt helyiségben urvacsorával egybekötött istenítisztelet fog tartatni, melyre a hívek tisztelettel meghívotnak, ugyanezenkor konfirmáció is lesz. Medveczky Zsigmond s. k., egyházi felügyelő. Korosy Emil s. k., ág. ev. utazó lelkész.

Requiem. Nehai Siskovits Tamás lelki üdvéért Bács-Almászon szombaton mutatott be az engesztelő szentmise-áldozat. A requiem az almási választókerület minden egyes községéből, valamint Zomborból, Szabadkáról és a megye más vidékéről is számosan voltak jelen.

A Rudics-alapítvány. Annak idején egész terjedelmében közöltük a nehai báró Rudics József alapítványairól megszerkesztett alapító-oklevelet. A miniszter az alapító-levelet jóváhagyta s így a pályázatot a vármegye már legközelebb kiírja.

10 év után. A zombori állami főgimnáziumban 1888-ban érettségét tett ifjak elbátározták, hogy tíz év után, tehát 1898. évi június hónapban Zomborban találkozzanak. Dr. Frank Mihály és dr. Spitzer István urak, a kik a találkozást rendezését a kezükbe vették, ez uton is értesítik iskolatársaik, hogy a találkozó, a gimnáziumi tanári kar elfogaltsága és egyéb okok miatt ez évi szeptemberben tartatik meg.

Hírek az érseki egyházmegyéből. A f. hó 11-én tartott plébánosi vizsára (synodalisra) megjelentek Muzsik István zombori káplán és Beringer András kulai káplán. A vizsgát mindketten sikerrel letették.

Új ügyvéd Újvidéken. A szabadkai ügyvédi kamara választmánya dr. Szimics Dusan ügyvédet Újvidék székhelyvel az ügyvédekről vezetett listájába folytatólag felvette.

Jóváhagyás. A belügyminiszter a gajdobrai önkéntes tűzoltó-egyesület, a csébi róm. kath. olvasó-egylet, a temerini kat. legény-egylet, a palánkai polgári kaszinó és az ó-kánizsai kaszinó alapszabályait jóváhagyta.

Gyászír. Jankovich Aurél, Szabadka és Baja városok főispánja szombaton reggel Czirkenvenca fűrdőben meghalt. Jankovich egy időben vármegyének igen tekintélyes és népszerű alakja volt. A katonai pályáról lépett a közigazgatás terére. Zenta város polgármestere volt s mint ilyen nevezetett ki Szabadka és Baja városok főispánjává.

Kerékpár-verseny. A zombori kerékpár-egyesület f. évi május hó 30-án, pünkösöd hétfőjén, a Sikara erdőben táncmulatsággal egybekötött országúti versenyt rendez. Versenyszorlat: 1. Kezdők versenye. Táv. 10 km. Indulás a bezdáni ut 12 km. jelző oszloptól. Cél: Sikara erdő vendéglő. Indulhat minden zombori kerékpáros. Díj: elsőnek ezüst-, másodiknak nagy bronz-, harmadiknak kis bronzérem. Indítás d. u. 4 óra 15 p. 2. Egyleti zárt verseny. Táv. 15 km. Indulás a bezdáni ut 17 km. jelző oszloptól. Cél: Sikara erdő vendéglő. Indulhatnak a zombori kerékpár-egyesület tagjai. Díj: elsőnek ezüst-, másodiknak bronzérem. Indítás d. u. 4 óra 30 p. 3. Zárt verseny. Táv. 20 km. Indulás a bezdáni ut 22 km. jelző oszloptól. Cél: Sikara erdő vendéglő. Indulhat Baranya, Bács és Torontál megyék kerékpáros-egyleteinek tagjai. Díj: elsőnek nagy ezüst-, másodiknak kis ezüst-, harmadiknak nagy bronzérem. Indítás d. u. 4 óra 45 p. 4. Csigaverseny. Tér: a sikarai vendéglő előtti körönd. Uthossza 3 kör. Utolsó beérkezőnek emléktárgy. Indulhat bármely kerékpáros. Nevezés a helyszínen. 5. Vigaszverseny. Táv. 5 km. Indulás a bezdáni ut 5 km. jelző oszloptól. Cél: Sikara erdő vendéglő. Indulhatnak, kik az első versenyszámokban díjat nem nyertek. Díj: elsőnek bronzérem, másodiknak kis bronzérem, harmadiknak kis bronzérem. Nevezés a helyszínen. Indítás: álló start. — A nevezések 1898. évi május hó 29-én déli 12-ig Török József egyleti titkárhoz küldendőek nevezés cím alatt. Tét 1 korona minden egyes versenyszámra. Versenyzőkre sportszerű öltöny kötelező. Jury elnök: Gozsdu Elek. Versenybírák: Handler Jenő, Kohut Henrik, dr. Sági Samu, dr. Thurszky Zsigmond, Radoszavlyevits Tivadar. Versenytitkár: dr. Alföldy Árpád. Célbírák: ifj. Szemző István és Szabó Sándor. Időmérők: Török József és Gombos Ignác. Indítók: Vukicsévits Pál, ifj. Heindlhofer Róbert, Bittermann Gyula, Simits Ferenc, Gallé Hugó, Tomcsányi Aladár. Pénztárnok: Alföldy László. A verseny befejezte után táncmulatság a Sikara erdő vendéglőben és szünóra alatt a díjak kiosztása. Belépti díjak: személyjegy 80 kr, családjegy 1 frt 50 kr, deakjegy 20 kr. Jegyek kaphatók: minden egyes egyleti tagnál, valamint ifj. Heindlhofer Róbert kereskedésében és verseny napján a sikarai pénztárnál. Kedvezőtlen idő esetén a verseny és táncmulatság f. évi június 9-én (Urnappor) tartatik meg. Küllön meghívók nem adatkak ki.

Gyászír. Kohaut Ödön. m. államvasuti ellenőr folyó hó 12-én Szegeden, életének 45-ik évében elhunyt. Az elhunyt évek előtt Zomborban vasuti állomásfőnök volt, inuen Verseere helyezték át főnöknek, majd rövid idő múlva a szegedi tiszteletességhez ellenőrré neveztek ki. Zomborban is sokan gyászolnak benne egy önzetlen jó barátot. A család a következő gyászjelentést adta ki: Özvegy Kohaut Ödöné szül. zalai Szalay Melánia és kiskoru gyermekei Melánia és Malvina, valamint alulírottak mély fájdalommal és megtört szívvel jelentik a szeretett jó férj és a legjobb apának Kohaut Ödön m. á. v. ellenőr folyó hó 12-én reggeli órákban életének 45-ik, házassága 13-ik évében hosszas szenvedés után tüntet gyászoss elhunytát. A boldogultnak hült tetemei folyó hó 13-án 5 és fél órakor fog a róm. kath. vallás szertartás szerint a boldogasszony-sugár-ut 47-ik számú gyászházból a belvárosi sarkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise-áldozat folyó hó 14-én délelőtti 9 órakor fog az alsóvárosi templomban a Mindenható Urának bemutatni. Áldás lengjen porai felett! Szeged. 1898. évi május hó 12-én. Kohaut Rezső tanár és neje, özv. Taill Józsefné szül. Kohaut posta-mesterné, Gözer Vida és neje Kohaut Irma, zalai Szalay Pál földbiztos és neje, testvérei, sógorai és sógornói.

Eljegyzés. Dr. Papp József bonyhádi kir. közjegyző eljegyezte Krause Matild kisasszonyt Bajáról.

A menyeeske pedig csak azért ment hozzá feleségül, mert „hivatalt viselt“ a községházán.

Valahogy kikászolódt a koresmából és bandukolt hazafelé.

Egyet lépett előre, kettőt bukott hátra.

Már öreg este volt, mire elérte a házat. Ott pedig még pislogott a mécses a piros függönyön keresztül.

Ez szeget ütött a fejébe.

Hallgatózott.

A hang ismerős volt, mintha a „bíró uram“ hangja lett volna.

Gondolta magában: megint egy titok, a mit ki lehet majd dobolni vagy jó pénzért elhallgatni.

Fülett nagyon, de hangot többé nem hallott, hanem valami „akom bakom“ látott az ablak függönyön keresztül, mint mikor ketten ölelik egymást.

A csipős szél egészen kijózanította. Kezdt előtte a helyzet tisztázódni. Egyszerre nagyot cuppant bent valami, mintha esők lett volna.

Az öreg előtt most már minden világos volt. Rájött a titok nyitjára is, mert hisz „bíró uram“ is ott volt egyideig a koresmában. De csakhamar elpárolgott.

Mint a dühös oroszlán tört be az öreg a kis kapun és rohant a háza. Abban a pillanatban azonban a szoba elsötétült, kinyílt hirtelen az ajtója és olyan hatalmas pofon törölődött Péter bátyánkuk az ábrázatához, hogy zivatar nélkül is csak villámokat látott a nagy sötétségben.

Mire magához tért, már minden esendes volt a ház körül.

Bíró uram már azóta talán máshol próbálta a szerencsét, a menyeeske pedig pulha váncosai közé temette pirosuló orcáját.

Péter bátya igazán nem tudta, hogy álmódott-e vagy valót látott? De azt mégis megtanulta, hogy minden titok közül melyik az az egy, a mit nem szabad kibeszélni, kidobolni...

A NŐK ERÉNYEI.

Irtá: GÁL LAJOS.

Ha az ember a teremtés koronája, úgy a nő a korona fényes gyöngye, a ki beragyogja az élet számtalan örvényeit bájaival, derít hoz a mindennapi gondok káoszába, mosolyával fényt vet a szenvedések pályáira, gyöngédségével enyhíti a férfi küzdelmes pályáját s szerelmével menyet varázsol még oda is, a hol a nyomor poklot teremte máskülönb.

Vannak gyarló és vétkes nők, de ez nem lehet kritériuma a női jellem megítélésének, a nő melyen stílyedhet, de sohasem mélyebben, mint a bűnös férfi, ellenben a férfi sohasem emelkedhetik az önfeláldozás, az ideális szerelem s a hűség ama magaslatára, melyen egy erényes nő áll.

A nő mindig eszményibb gondolkodású, mint a férfi, jobban törekszik ő a tökéletesedés felé, mint a férfi, neki is jelszava az excelsior, csak hogy sokszor gyöngye a feljutáshoz, ha támaszát, a férfi igaz szerelmét elveszti, ezért bukik el sok közülök, de a midőn az elbukottakat kárhoztatjuk, gondoljunk a férfi erőre, mely a helyett, hogy a gyöngét támogatta volna, annak bukását segítette elő s legott enyhébb lesz itéletünk a vétkes, még bukásában is édes nő iránt.

A nő mindig vallásosabb, mint a férfi, lite szilárdabb, mint a férfié, bizalma nemvész el oly könnyen, mint a miénk, sőt számtalan nő a sors csapása alatt sem roskad oly hamar össze, mint az erős férfi.

A nő öntelenebb, mint a férfi, gyönyörűen bizonyítja ezt Mantegazza e pár szóban: „A nő gyakran beéri e felkiáltással: Szerettek!“ A férfi igen gyakran azzal éri be, ha kidüllesztheti mellét és hengegy mondja: „Szerettem!“

Az öszinteség inkább erénye a nőnek, mint a férfinak, a nőre — ha hibás — méltán reáillik a halhatatlan Rousseau e mondanása: „De trónod előtt tárja fel szívét mindenik s azután mondja közlők csak egy is, ha képes rá: Én jobb voltam, mint emez!“

Általánosan elterjedt nézet, hogy a nő nem titoktartó, pedig az ellenkezőre is lehet példát találni. Jókai Laénája inkább a nyelvet harapta el, semhogy társára kelljen vallania.

Igazi hűség, magasztos lelkesedés, fenkölt gondolkodás a nőnél található leginkább; a család lelke a nő, a tűzbély őrangyala a nő, a nő által nyújtott eszményi boldogságra gondolhatott Jókai, midőn így irt: „Vannak drága idők, a mik alatt a költő csak érzi a poezist, de nem írja le!“

A szerető nő nemcsak hitvese, de barátja, kiserője tud lenni férjének, ha kell még a száraz abstract tudományok terén is, noha ez legkevésbé képezi a szépem igazi elemét.

Rozáli (Tatringi felesége) nem a „Jövő század regénye“ képzelt alakja, de typusa ama bámulatra méltó, kiváló bölgyeknek, a kikkel az életben sokszor találkozunk. Mesteri jellemzés egy asszonynál, a ki házasságának első hetében sem találja unalmasnak, midőn férje, az Ichow felfedezője, a természettudomány titkaiba avatja.

Első sorban kellett volna szólanunk az anyai szeretetről, mely a legszebb, a legmagasztosabb erénye a női szívnek. Ki ne emlékeznek meghatva gyermekéveire, ki előtt ne tűnnek fel az édes anya imádot alakja, a midőn szelid nemtöként ott áll beteg gyermeke ágya mellett, aggódva, virasztva, ápolva őt a feledhetlen anya, a ki sem haragudni, sem büntetni, csak szeretni, örökké szeretni és megbocsátani tud. A „Lőcei fehér asszony“ sokszorozva él közöttünk a bűnös nő, a ki a szigorú erkölcsök korában megcsalja urát, a magyar nő, a ki hazáját elárulja s a felbőszült férjnek arra a kérdésére: „Mért tetted ezt?“ azt feleli nyugodtan: „A fiamat, az én szerelmes fiamat dicsővé, urrá, hatalmassá tevém!“ Mily sugárzó, mily fölséges megnyilatkozása ez az anyai szeretetnek!

Es ha van rossz asszony, százszor több jó is van, a ki a hitvesi hűséget az önfeláldozás non plus ultrájáig képes vinni, hány modern Lebecé Lászlóné jár-ke a társadalomban, hány szerencsétlen, megcsalt nőnek ragyog le homlokáról a martyság glóriája... Lebecé Lászlóné férjét megmenti a fogságtól, pusztá sivatagon, vadállatok között, rabló beduinoktól kergetve, vibartól üze, korbácsolva, éhezve, fáva, nyomorogva kízd s mégis megmenti a férjét, a ki őt megcsalja, mert saját nővérét szereti és az asszony, mikor megtudja, nem átkozódik, nem forral verboszot, mert ő neki csak egy vágya van,

ferje boldogsága, zárdába vonul tehát, hogy annak gátját ne szolgáljon!

Vetekedik ezzel Gualtieri órgróf neje Grizelda. De hány és hány példát hozhatnánk föl a hitvesi hűség festésére, ha térszűke miatt tehetnénk.

Es mily misztikus kegyelettel lehet irni a leányi ártatlanságról is, erről a törekeny, finom alabastromról, melyre egy parányi folt is árnyat vet, de a mely nem tűri azt, mert legtöbbször valóságos gránitszirt, büszkén verve vissza a csábítás piszkos hullámain. Erre mondja Obnet, hogy: „Van bizonyos szent fátoly, mely az ártatlan leányt beburkolja és megvédi a cinikus gondolatok és vakmerő cselekedetek ellen.“ A leányi ártatlanság szíli az Edmeehez hasonló jeleneteket, a ki d' Ayeres Fernandot agyonlővi, mert nem bírja attól másképp megmenteni üldözött erényét.

A bűnügyi statisztika eléggé bizonyítja, hogy a romlott nők nagy kontingensét azok a szerencsétlenek szolgáltatják, a kik korán megfosztva szülőiktől, szeretet nélkül hányatnak a sors által ide s tova, mert szeretet nélkül elhervadnak, elromlanak, mert a szeretet életi, a szeretet edzi, a szeretet boldogítja a nőt. Ó rájuk vonatkozik Daudet Alfons ez a mondanása: „Vannak lények, kiknek szeretetre van szükségük, hogy élhessenek!“

S épen ezért legyünk óvatosak, legyünk elnézők a női gyarlóságok megítélésével szemben, vegyük figyelembe a szenvedélyt, melynek különösen az elhagyott, meg nem edzett gyöngye lények teljesen alá vannak vetve. „Mit szenvedély tesz, arról csak szenvedély ítéhet“ — mondja B. Eötvös. Bele kell képzelnünk magunkat a nő helyzetébe, hogy őt megítélhesük s ez nagyon nehéz dolog ám.

S hányszor képezi a nő szerelme igazi védpaizsát a férfinak, hányszor menti meg őt a könnyelmű kicsapongástól, hányszor nyújt ez üdvöt, vigaszt, reményt az élet szenvedései közben. Hiszen már Zoroaster állítja, hogy: „A kit egy szép asszony szeret, az minden vesztélytől óva van a világon!“

Igaz, hogy szellemileg nem állnak oly magas fokon, mint mi, de eszesnek lenni még nem minden: „Lángésznek lenni nagyon szép, de szeretetünkért élni, még szebb“ — mondja Sand Georg. Mert a szeretet a női szív gyémántja, a szeretet a női lélek principiuma, a szeretet a nő boldogsága, mindene s ha igaz az a mit Kempis Tamás állít, hogy: „Valójában nagy, a kinek nagy szeretete van“, úgy az igazi „nagy“ emberek a nők.

Mig a férfi szerelem legtöbbször az érzelmi vágy hatását nem lépi túl, a nőt — még a bukott nőt is — mindig egy kis idealizmus, egy kis illuzió, egy kis varázs övezi, erre nézve nyilatkozik Mantegazza Pál: „A testi gyönyörnek szerelemmé való átváltozása néhez, de a szent női erényesség méltó merénylet, mely a nőnek sikerül.“

Már pedig bár mit mondjanak is a fin de siecle emberei, a szerelem az élet legnagyobb gyönyöre, leghódítóbb varázsa, ezt zeagi Sádi arab költő is: „Meleggebb a szív, mint a nap, jobb a szerelem, mint az üdv. Egy boldog óra a földön több, mint az örökkévalóság!“

Jókai is azt mondja: „Szerelmen kezdődik a világ, szerelmen kezdődik az élet, szerelmen kezdődik a menyország. Az isten maga is szerelem és a szerelem maga egy isten!“

Es a nő, a kit az Isten szerelemre teremtett, hivatta van erényeivel a menyországot megalkotni számunkra. Ezért tiszteljük, ezért szeressük a nőt és ezért bajtunk le fejünket bizvást és örömet a nő rabigájába, még ha papucsokormány is a neve.

Közgazdaság.

A lucerna ápolásáról.

A lucerna, dacára annak, hogy egyike legkiválóbb kultúravényeinknek, azon hátránnyal bír, hogy egy a talajtápanyagkészlet, mint pedig az időjárás viszonyok iránt nagy igényű növény. Nem elég, ha számára a talajt mélyen műveljük, még előnyös fejlődésére az is szükséges, hogy a talaj gazdag legyen ásványi tápanyagokban. Ha a talaj tápanyagokban szegény, de különben minden körülmény kedvez a lucerna tenyésztésének, úgy a gazdának feladatát képezi a hiányzó tápanyagok pótlásáról gondoskodni.

Hogy az említett körülmények mellett célszerű-e mesterséges trágyáknak az alkalmazása, erre vonatkozólag csak a legutóbbi időben is történt kísérletek, mely kísérletek kivételre több gazda vállalkozott. A megjelölt kísérletek eredményeiből azon következtetés vonható le, hogy nagyon fontos és nagyon előnyös a lucernások megtrágyázása mesterséges trágyafélékkel, különösen pedig azokkal, melyek a talajban elegendő mennyiségben nincsenek jelen. Így egy kísérlet alkalmasan egy hektáryi terület megtrágyázása 3 q szuperfoszfáttal, mely 40 kgm vízben oldható foszforsavat tartalmazott, 6 q kaimittal történt, mely az első használati évben 8.25 q széna termés többletet adott. Habár ezen többlet pénzben kifejezve talán nem is fizeti meg a trágyázás költségeit, mégis tekintetbe kell vennünk, hogy a felhasználott műtrágyafélék utóhatást is fejtenek ki és valószínűleg a következő év kaszálása már haszonnal fog befejeződni, mely, tekintve a lucerna hosszú használati idejét, a következő években is ismétlődhetik.

A talaj meszesése csak az esetben indokolt, ha annak mesztartalma 1%-nál kisebb. A szuperfoszfát helyett Thomas salakot is lehet felhasználni, de annak mennyiségét úgy kell megszabni, hogy a benne foglalt citrat oldható foszforsav másfélszeres mennyiségben legyen több, mint a szuperfoszfátban foglalt vízben oldható foszforsav. Tebát Thomas-salakot jelentékenyen nagyobb mennyiségben kell alkalmazni. A szuperfoszfátot kaimittal összekeverve szórhatjuk ki; ha a meszesítés is szükségesnek mutatkozik, úgy célszerű azt körülbelül négy héttel az említett trágyafélék kiszórása előtt elbentni. Tavasszal történő meszesítés is nagyon előnyös, hektáronként 1 q. lebet kiszórni. Még elítésre méltó, miszerint dacára annak, hogy a lucerna nitrogén-gyűjtő növény, tebát azon növények családjába tartozik, melyek képesek a levegőben foglalt szabad nitrogént felvenni és táplálkozásukra felhasználni, mégis bálás csekély mennyiségű chilisáletromtrágyázás iránt. Ebből legcélszerűbb tavasszal hektáronként körülbelül 50 kgot kiszórni. E trágyázás hatására a gyökérzet jobban és erőteljesebben fejlődik s ennek következtében gyorsab-

ban és fokozottabb mérvben lesz képes a légkörben foglalt nitrogént a növény táplálkozására alkalmas vegyületekké átalakítani.

Ha általában gyenge és satnya fejlődésű lucernákat akarunk felsegélyezni, úgy első sorban a foszforsavas és káliciumtartalmú trágyafélék jöhetnek tekintetbe. Az említett kísérlet sorozatnál ismételt tapasztalták, hogy a lucerna a foszforsavat és káliciumot mindig megbálálja, mert nemcsak zölden volt a termés jelentékenyen több, de száraz állapotban széna alakjában is. Hogy a felszört trágyafélék a talajba jussanak és azzal jól összekeveredjenek, célszerű új lucernások alakításánál a trágya felszórása után az illető területet jól megboronálni; ha pedig már meglévő, de gyenge fejlődésű lucernákat trágyázunk meg, úgy igen célszerű azt tavasszal erősen megfogasztatni.

NYILTTÉR.)*

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják mindazok őszinte köszönetünket, a kik Weidinger Sándorné elhalálása alkalmából mely fájalmunkat részvétükkel enyhíteni szivesek voltak.

Zombor, 1898. május 16.

Weidinger Sándor és családja.

*) Az e rovatban közöltéért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.

Helyettes szerkesztő:

SZALAY FRIGYES.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN ÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

1334. szám.

tkvi 1898.

Árverési hirdetmény.

A hódásági kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Legrand Ferencz ügyvéd vb. Schveiger Ármín esődtömege gondnokának végrehajtási joghatályú önkéntes árverési ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági kir. járásbírósg) területén lévő, Parabuty község és határában fekvő, a parabutyi 627. számú tkvi betétben A. 1. 1—2 sor, 639 és 640 hr. sz. 118. ö. i. sz. ház, udvar és kertből vb. Schveiger Ármín felerészbeni jutalékára 1417 frt, továbbá az A. 1. 3. sor, 1172. hr. sz. szőlőből ugyanannak felerészbeni jutalékára, tekintve, hogy a hivatkozott összes ingatlanokra König Herman javára 1808. tkvi ex 1893. sz. végzéssel C. 4. sorszámmal alatt lakhatási szolgálmi jog és kikötmények vannak bekebelezve, ezen szolgálmi jog épségben tartásával, amennyiben azonban 1100 frt vételár el nem érte, ezen szolgálmi jognak fentartása nélkül, az árverést 62 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi augusztus hó 18-ik napján délután 3 órakor Parabuty községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át vagyis 141 forint 70 krt, illetve 6 forint 20 krt készpénzben vagy az 1881-ik évi LX. törvények 42-ik § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. § ában kielölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. § á értelmében a bírátnéknak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Hódásághon, 1898. évi április hó 18-án.

A hódásági kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.

Van szerencsénk Zombor város m. t. közönségének tudomására hozni, hogy helyben, Zrinyi-utca Valient-féle házban a mai kor igényeinek megfelelő

tejsarnokot

nyitottunk és abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a legnagyobb tisztasággal kezelt, naponta friss tej, vaj, turó, tejfel, tejszín, savanyu tejjel, ugyszintén saját készítményű legfinomabb hölgy csemegeajttal, továbbá valamennyi kül- és belföldi csemegeajttal szolgálhatunk a rendes napi árak mellett; a nap minden szakában házhoz is szállítjuk.

Nagy szolgálatot véllünk a m. t. fogyasztó közönségnek tenni azért, hogy az árút tisztán gépekkel és a hozzá szükséges eszközökkel kezeljük és a kezek közvetlenül az áruval érintkezésbe nem jönnek, míaltal a legkényesebb igényeknek is megfelelően; nagy sulyt fektettünk arra is, hogy a legnagyobb tisztasággal kezelt árút minden mennyiségben izlésesen csomagolva, pontos mértékkel áruba bocsájtjuk. A midőn a m. t. közönségnek ez új vállalatunk szives támogatásáért esedeztünk, biztosítjuk egyuttal a legpontosabb kiszolgálásról is.

Kiváló tisztelettel

Első zombori tejsarnok.

Szives figyelembe!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy az üzletemben felhalmozott összes

rövidáru árucikkeket,

miután azokat tovább nem tartom, a beszerzési áron eladom.

Evdőszközök, kanalak, zsebkesek, ollók s más vasárúk.

Írószközök, fogkefe, fesű, tajtékpipa, szipka, csibuk, selmeci pipák, Ehrenhofer pipaszarak stb.

Szives tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy Kretschmar E. és Társa céggel **Attila kerékpárokra** előnyös kötést csináltam, miért is gépeimet a legolcsóbb áron számíthatom. Gépek 10 frt havi részlettől felfelé.

Együttal ajánlom ujonnan érkezett cement-kátrány falelszigetelő anyag, kátránypapír és Tinctoral, a mely minden építkezésnél elmaradhatlan.

Kiváló tisztelettel

ifj. Heindhofer Róbert.

Két jó házból való fiu tanoncul felvétetik.

2903. szám. kig. 8189.

Pályázati hirdetmény.

9000 lakossal bíró Bács-Petrovosszéli községben lemondás folytán üresedésbe jött községi állatorvosi állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom ez állást elnyerni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyo évi június hó 15-éig** annál is inkább nyujtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vételét nem fognak.

Javadalmazás 500 frt készpénz fizetés havi előleges részletekben és szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak és pedig:

Husszemle díjak: szarvasmarha levágásnál 20 kr, sertés után 15 kr, juh után 10 kr, minden darab bárány után 4 kr.

Beteg állatok gyógyításánál minden egyes látogatásért a községben nappal 20 kr, éjjel 40 kr, a szállásokon 80 kr.

O-Becsén, 1898. évi április hó 27-én.

Dr. Balaton Gyula,
főszolgabíró.

3-2

1397. szám kig. 1898.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

Járáshoz tartozó Dautova községben lemondás folytán üresedésbe jött községi irnok-végrehajtói állásra pályázatot hirdetek.

Évi javadalmazás: 300 frt havi előleges részletekben.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványaikat hozzám **folyo évi május hó 25-ig** nyujtsák be.

Elkésve érkező pályázati kérvények figyelembe nem vétetnek.

Baján, 1898. évi május hó 9-én.

LATINOVITS,
főszolgabíró.

2-2

4203. szám. kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Pacsér községben lemondás folytán üresedésbe jött községi irnoki állás betöltése céljából pályázatot nyitatom. Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havi előleges részletekben 300 frt.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy a vármegyei 6/1887. kgy. számú szabályrendelet 15. §-nak megfelelőleg és erkölcsi bizonylattal felszerelt, sajátkezűleg írt pályázati kérvényüket hozzám **f. évi május hó 30-ig** annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vételét nem fognak.

A választási határnap utólag fog kitűznetni. Bács-Topolyán, 1898. évi május hó 8-án.

T u k a c s,
szolgabíró.

3-1

5232. szám. kig. 1898.

PÁLYÁZATI FELHIVÁS.

A parabutyi körállatorvosi állásra (Lality, Pivnicza községgel) 600 frt fizetés élvezete mellett pályázatot nyitatom s folyamodók felhívom, hogy kérvényeiket **június hó 25-éig** hozzám nyujtsák be.

Az állatorvost a körhöz tartozó községekbe való oda és visszautazás alkalmával a községek látják el ingyen fuvarral.

Hódságh, 1898. évi május hó 4-én.

VISSY JÓZSEF,
főszolgabíró.

3-3

Parisban aranyéremmel és díszoklevéllel kitüntetve.

IRÉN CREM. Teljesen ártalmatlan s a legjobb szépítő szer, mely az arcbőrnek bársony finomságot és üdéséget kölcsönöz, pár nap alatt elbárit mindenféle bőrkütsét, u. m.: bőrtakát, májfoltot, szeplőt, pattanást stb., az ajkak természetes üdéségének fentartására különösen ajánlható; azonnal felszívódik s így nappal is használható. **Ára: Kis tégelynek 50 kr. — Nagy tégelynek 1 frt.**

IRÉN ARCPOR. A legjobb „Arcpor” az arcbőrnek frisseséget, szépséget és a legtisztább fehér színt kölcsönzi, azt simán és szárazon tartja. Háromféle színben kapható, u. m.: fehér, krém és rózsaszínben. **Egy doboz ára 50 kr.**

IRÉN SZAPPAN. Illatos növényekből készült legfinomabb pipereszappan. Kiválóan tisztít és élénkíti a bőrt. **Egy darab ára 40 kr.**

IRÉN SZÁJVIZ. Üdítőleg hat a foghúsról s megedzi a fogakat megbúlésekből eredő s más fájdalmak ellen. **Egy üveg ára 35 kr.**

IRÉN FOGPOR. A legjobb és legártalmatlanabb fogtisztító szer, mindennapi használat után a fogak épek maradnak és vakító fehérek lesznek. — **Egy doboz ára 50 kr.**

IRÉN HAJ- és SZAKÁLLNÖVESZTŐ.

Legjobb és legbiztosabb szer a haj- és szakállnöves elősegítésére. **Egy adag 2 frt.**

Kapható a készítőnél:

HEISZLER FERENC gyógyszerésznél ZENTÁN.
ALAPITVOTT 1820.

Zomborban: Szabó Nándor Péternél.

*-24

739. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A móhácsi dunai partvédezetnél 1898. évben szükséges 2200 m³ kőhányási kőanyagának vállalatilag eszközöndő szállítása és előírás szerinti beépítése végett **folyo évi május hó 31-én délelőtt 10 órakor** a zombori m. kir. folyamernöki hivatalnál nyilvános zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

A szerződésre vonatkozó adatok, ugymint az ajánlatok benyújtására vonatkozó és az eddigi szokásoknak megfelelő feltételek alulírott hivatalnál megtekinthetők. Zombor, 1898. évi május hó 15-én.

M. kir. folyamernöki hivatal.

Házeladás.

Német-Palánkán, vöröskereszt-utca 434. sz. ház, mészárszék felszereléssel, szabad kézből eladó. — Bővebb felvilágosítást nyujt a tulajdonos

Holszinger György.

1675. sz. 1898.

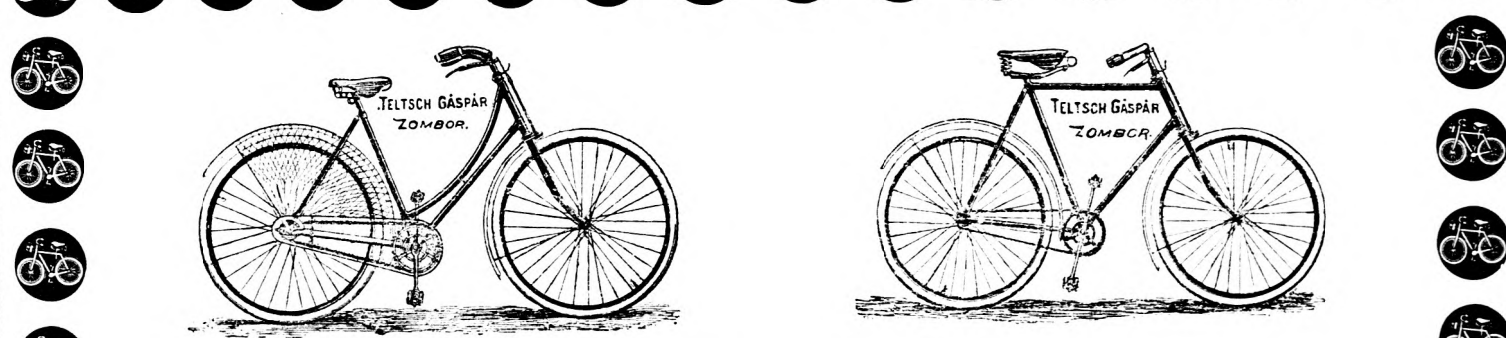
HIRDETMEY.

Alulírott Csonopla község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Csonopla község iskola-alap tulajdonát képező 33 hold, továbbá a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező 70 hold szántóföld **f. évi május hó 22-én délután 3 órakor** fog nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérők beérte adatni 1899 évi buzatermés alá.

Ezen árverési feltételek Csonopla község jegyzői irodájában a délelőtti hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Csonoplán, 1898. évi május hó 15-én.

Deák Andor, **Hoffmann Mihály,**
jegyző. bíró.

Legnagyobb kerékpár-raktár

és javító-műhely egész Dél-Magyarországban.

14 leghirnevesebb gyártmányok egyedüli gyári raktára.

Kayser, Stiria, Dürkopp, Seidel Nauman, Premier, Regensch, Dourange, Bambusz, Columbia stb.

kerékpárok és alkatrészek állandóan raktáron, **használt kerékpárok becséreltetnek.**

Javitások, nickelezések és emellirozások elfogadtatnak, amelyek saját műhelyemben gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

!! Világhírű Continental gummik egyedüli gyári raktára !!

Az elképzeltet leggyorsabb kiszolgálásra, olcsó árakra és kedvező fizetési feltételekre t. vevőim számíthatnak.

Kiváló tisztelettel

TELSCH GÁSPAR
ZOMBOR.

*-7

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.